

dansk Erhvervsliv bør have Lovgivningsmagtens særlige Opmærksomhed" — den Gang var de nye Forhold særdeles glædelige, de nye Forhold er i Øjeblikket særdeles alvorlige, men Ordene passer stadig — „saa vort Land bliver i Stand til at bevare og udvikle sin Stilling paa Verdensmarkedet for vore Hovederhverv: Landbrug, Fiskeri, Handel, Skibsfart, Haandværk og Industri“. At Haandværk og Industri, der tilsammen beskæftiger snart 1 Million Mennesker, sættes efter Fiskeri, Handel og Skibsfart, der tilsammen knap beskæftiger en Trediedel heraf, er jo i denne Forbindelse ligegyldigt.

Jeg nærer da altsaa trods alle Forbehold et Haab om, at netop den vanskelige Situation, hvori Regeringen har valgt at fremsætte sit Toldlovsforslag, maa virke med til, at denne Diskussion, som har saa sørgelig berømte Traditioner, maa kunne føres sagligt og fordrageligt. Som vi i et andet stort folkeligt Debatspørgsmaal, nemlig det militære Forsvarsspørgsmaal, dog er naaet saa vidt, at Virkelighedens Krav nødvendigvis maa anerkendes, saaledes vil vi forhaabentlig i Debatten om vort økonomiske Forsvar ogsaa naa frem til samme Standpunkt. Dette forudsætter imidlertid, at Sandhed og Virkelighed ikke tilhylles eller søges smuglet igennem under falsk Faktura.

Baade fra Socialdemokratiets og fra de Radikales Side er det blevet bebrejdet Industri og Haandværk, at disse Erhverv har sagt Beskyttelse, hvor de mente Beskyttelse. Efter de Herrers Mening skulde man have sagt noget andet, opfundet et eller andet nyt og mystisk Begreb, som ingen rigtig forstod, men som maaske til Gengæld egnede sig saa meget des bedre til politiske Forretninger. Jeg kunde tænke mig, at det ærede Medlem Hr. Stauning maaske vilde proponere Begrebet: Valuta-Rangering! Jeg haaber nu aldrig, Byerhvervene vil lytte til den Slags Raad, og jeg tror, man i Stedet skal være taknemmelig for, at der dog er nogen i dette Land, der tør sige, at to og to er fire.

I øvrigt skulde man tro, at netop Socialdemokratiet havde let ved at finde sine Veje i denne Sag. Jeg har da ogsaa mine Grunde til at tro, at disse Veje vil blive fundet — i alt Fald af Arbejderne selv. Thi Sandheden er alt ved at bryde op og ved at marchere.

Mit Haab om Saglighed knytter sig da særlig til Udvalgsarbejdet, thi hidtil har denne Debat jo ligesom i øvrigt Finanslovsdebatten i paafaldende Grad været præget

af Emnerne: Kærlighed, Frieri, Ægteskab m. m., saa at man sandelig skulde tro, det var den nye Ægteskabslov, der alt var fremme, og ikke Toldloven. Mit Partis Ordfører for de direkte Skattelovforslags Vedkommende, Hr. Korsgaard, har jo alt givet Svar til det ærede Medlem Hr. Borgbjerg. Jeg slutter mig ganske til ham og indskrænker mig derfor til nogle Betragtninger, som navnlig det ærede Medlem Hr. Rode giver mig Anledning til. Det er betegnende for radikal Tankegang, hvorledes det saa udpræget er *Følelsen*, den mere eller mindre voldsomme, maaske ogsaa den mere eller mindre paalidelige Kærlighed, der synes at være det ene afgørende for disse Forhold. Efter min Mening er dog den varigste menneskelige Forbindelse opbygget ikke blot paa gensidig Følelse, men ogsaa paa gensidig Respekt for hinandens Karakter og hele Personlighed. Overført i det politiske Liv betyder dette Respekt for det gensidige saglige Standpunkt og for ens Politiks Aabenhed og Redelighed.

Jeg tror da heller ikke, nogen kan vente af de Konservative, at vi paa Forhaand skal kaste os om Halsen paa Venstre i denne Sag, rent bortset fra, at der jo slet ikke vilde være Plads til os, thi det ærede Medlem Hr. Rode har jo i den senere Tid bogstavelig talt ikke bestilt andet end i politisk Henseende at hænge sig om Halsen netop paa Venstre. At han i alt Fald hidtil er blevet rystet blideligt af, er en anden Side af Sagen. Det er da gaaet med Udviklingen i det ærede Medlems Følelser, som jeg allerede i Finanslovsdebatten tillod mig at bemærke, at fra Inklinasjon er Følelsen gaaet over til Paagaenhed, og naar jeg mindes det ærede Medlems Tale her forleden, synes jeg, at denne Paagaenhed endda stærkt nærmer sig der rene Vold — den, hvor man enten betingelsesløst underkaster sig eller for bestandig rejser den sidste ubrydelige Mur mellem sig og den alt for ivrige Frieri.

Venstre har saaledes Valget, og det er ganske forkert, naar baade Socialdemokrater og Radikale er saa ivrige efter at fremstille de Konservative som dem, der afgør denne Sag. Denne hele Følelsesdebat rejst fra den Side forekommer mig saaledes ret overflødig, og jeg kan ikke andet end mindes den gamle Rektor paa en af vore Kostskoler, der foran hver Eksamen plejede at holde en Formaningstale til de ældste Klassers Elever. Den lød saaledes: Kærlighed kan være en meget respektabel Følelse, men i Eksamens-tiden er den noget Vævl.

Paa samme Maade tror jeg, man kan